

רע"פ 5431/17 - יצחק זדה נגד מדינת ישראל

בבית המשפט העליון

רע"פ 5431/17

כבוד השופט א' שהם
יצחק זדה

לפני:
המבקש:

נ ג ד

מדינת ישראל

המשיבה:

בקשה לרשות ערעור על פסק דינו של בית המשפט
המחוזי מרכז-לוד, מיום 5.6.2017, בעפ"ת
62393-11-16, שניתן על ידי כב' השופטת נ' בכור

עו"ד ד"ר לימור עציוני; עו"ד איגור יוטקין

בשם המבקש:

החלטה

1. לפניי בקשה לרשות ערעור על פסק דינו של בית המשפט המחוזי מרכז-לוד (כב' השופטת נ' בכור), בעפ"ת 62393-11-16, מיום 5.6.2017. בגדרו של פסק הדין, נדחה ערעורו של המבקש על הכרעת דינו של בית משפט השלום לתעבורה בפתח תקווה (כב' השופטת ט' אוסטפלד נאוי), בפ"ל 8563-12-14, מיום 13.3.2016, ועל גזר הדין, מיום 31.10.2016. ביום 5.7.2017, הוריתי על עיכוב ביצוע עונש המאסר לריצוי בפועל, אשר הושת על המבקש, עד להחלטה אחרת.

רקע והליכים קודמים

2. נגד המבקש הוגש כתב אישום המייחס לו ביצוע עבירות של נהיגה בזמן פסילה, לפי סעיף 67 לפקודת התעבורה

עמוד 1

[נוסח חדש] (להלן: פקודת התעבורה); נהיגה ללא רישיון נהיגה תקף, לפי סעיף 10 לפקודת התעבורה; שימוש ברכב ללא פוליסת ביטוח בת תוקף, לפי סעיף 2 לפקודת ביטוח רכב מנועי [נוסח חדש], התש"ל-1970; אי ציות לשוטר, לפי תקנה 23(א)(2) לתקנות התעבורה, התשכ"א-1961; ונהיגה בקלות ראש, לפי סעיף 62(2) לפקודת התעבורה. על פי עובדות כתב האישום, ביום 11.3.2009, נשפט המבקש בבית משפט השלום לתעבורה בפתח תקווה, בנוכחותו, בתיק ת"ד 1289/07, ונפסל מלהחזיק רישיון נהיגה למשך 10 שנים. נטען בכתב האישום, כי ביום 22.4.2014, בשעה 18:45 או בסמוך לכך, נהג המבקש באופנוע מספר 13-882-70, ברח' הורוביץ בכפר סבא, על אף שהודע לו כי הוא נפסל מלהחזיק רישיון נהיגה. עוד נטען, כי בניסיונות המקרה, לא ציית המבקש להוראות שוטרים אשר כרזו לו לעצור והמשיך בניסיעה. זאת, תוך שהוא עוקף רכבים בפראות; לא מציית לתמרור "עצור"; לא מציית לתמרור "אין כניסה"; ומסכן רכבים שנסעו בנתיב הנגדי.

3. ביום 13.3.2016, הרשיע בית משפט השלום לתעבורה בפתח תקווה (להלן: בית המשפט לתעבורה) את המבקש בעבירות שיוחסו לו בכתב האישום. בהכרעת דינו, ציין בית המשפט לתעבורה, כי קיימת מחלוקת עובדתית בין הצדדים ביחס לשאלת זהותו של רוכב האופנוע, אשר ביצע את העבירות דנן. בית המשפט לתעבורה רכש אמון מלא לעדותו של מפקח מיוחד רונן דביר (להלן: ע"ת 2), וקבע כי המבקש הוא שנהג באופנוע, בעת ביצוע העבירות. יצוין, כי על פי גרסתו של ע"ת 2, הוא זיהה את המבקש, באופן ודאי, כמי שרכב על האופנוע מבית העסק המשפחתי (להלן: בית העסק), וזאת לאחר ששוחח עימו בחנות, כשעתיים קודם לכן. מעדותו של ע"ת 2 עלה, כי המבקש נעל את החנות, "...ולאחר שסיים עלה על האופנוע וזאת לאחר שלבש סווסשירט אפור עם קפוצון אפור על ראשו ועליו קסדה לבנה". ע"ת 2 הוסיף עוד, כי מיד לאחר שאיבד קשר עין עם המבקש, הוא נסע לביתו, ושם הבחין בו כשהוא "צועד ברחוב עם אותה החולצה הקצרה מתחילת האירוע". בית המשפט לתעבורה דחה את טענתו של המבקש, לפיה צילמו בבית העסק על ידי ע"ת 2 פגע בפרטיותו, בקובעו כי בית העסק אינו בגדר רשות היחיד. אשר לטענת המבקש בדבר סמכותו של ע"ת 2 לבצע מרדף אחרי רכבו ולצלמו בבית העסק, קבע בית המשפט לתעבורה, כי גם אם נפלו פגמים בפעולות השוטרים, אין בכך כדי להתיר למבקש לנהוג בהיותו נתון בפסילה, ולהתנהל באופן שבו פעל במהלך האירוע. בית המשפט הטעים, בהקשר זה, כי כאשר המבקש לא ציית להוראות השוטרים, ונהג תוך ביצוע עבירות תנועה רבות, הוא אינו יכול להיתלות באי תקינות פעולות גורמי אכיפה, "ככל שהייתה". לסיכום, קבע בית המשפט לתעבורה, כי הוכח בפניו, מעבר לכל ספק סביר, כי המבקש הוא שנהג באופנוע וביצע את העבירות דנן, ולפיכך הרשיע אותו במיוחס לו בכתב האישום.

ביום 31.10.2016, גזר בית המשפט לתעבורה את דינו של המבקש. בפתח דבריו, ציין בית המשפט לתעבורה, כי העונש הראוי בגין ביצוע עבירה של נהיגה בזמן פסילה הוא, ככלל, מאסר לריצוי בפועל, לצד פסילה לתקופה ממושכת, וקבע כי מתחם העונש ההולם בגין ביצוע עבירה זו, נע בין 7 ל-20 חודשי מאסר לריצוי בפועל. במסגרת קביעת עונשו של המבקש בתוך מתחם הענישה, נתן בית המשפט לתעבורה את דעתו לכך שהפסילה, שבה היה נתון המבקש בעת ביצוע העבירות, הושתה עליו בגין ביצוע עבירה חמורה של קיפוח חיי אדם; לכך שבחירתו של המבקש לנהוג ברכב, לצורך הגעה לביתו בתום יום עבודה, "מהווה זלזול ולקיחת החוק לידי"; ולעובדה כי שירות המבחן נמנע מהמלצה שיקומית בעניינו של המבקש. מנגד, נתן בית המשפט לתעבורה משקל לקולה, בין השאר, לטיעוני ההגנה לעונש, ולתסקיר המבחן שנערך בעניינו של המבקש.

לאחר זאת, הושתה על המבקש העונשים הבאים: 12 חודשי מאסר לריצוי בפועל; 12 חודשי מאסר על תנאי, לבל יעבור המבקש עבירה של נהיגה ללא רישיון נהיגה תקף למשך יותר מ-12 חודשים או נהיגה בזמן פסילה, במשך 3 שנים; פסילה מלקבל או מלהחזיק ברישיון נהיגה לתקופה של 3 שנים; ופסילה על תנאי מלקבל או מלהחזיק ברישיון נהיגה

לתקופה של 12 חודשים, לבל יעבור המבקש עבירה בו הורשע "או עבירות תוספת ראשונה ושנייה", למשך 3 שנים.

המבקש הגיש ערעור לבית המשפט המחוזי מרכז-לוד, על פסק דינו של בית המשפט לתעבורה. ביום 5.6.2017, דחה בית המשפט המחוזי את ערעורו של המבקש, על שני חלקיו, בקובעו כי לא נפל פגם בהכרעת דינו, כמו גם בגזר דינו של בית המשפט לתעבורה. אשר להכרעת הדין נקבע, כי בית המשפט לתעבורה ביסס כראוי את הקביעה, לפיה נהג האופנוע, אשר זוהה כמבקש, ביצע את העבירות המפורטות בכתב האישום, וזאת על יסוד האמון שניתן לעדותו של ע"ת 2, למול גרסתו הכבושה של המבקש, אשר נקבעה כבלתי מהימנה. בית המשפט המחוזי הוסיף וקבע, כי ממצאים אלו, לצד יתר הראיות בתיק – לרבות עדותם של שני מתנדבים נוספים, שהוזעקו למקום על ידי ע"ת 2, ואשר נסעו אחרי המבקש, והעידו על נסיעתו הפרועה, עד לניתוק קשר עין עימו, משמשים בסיס איתן להרשעתו של המבקש. אשר על כן, בית המשפט המחוזי לא ראה מקום להתערב בהכרעת דינו של בית המשפט לתעבורה. אשר לערעורו של המבקש על חומרת עונשו, קבע בית המשפט המחוזי, כי גזר דינו של בית המשפט לתעבורה אינו מחמיר עם המבקש, והוא מצוי במרכזו של מתחם העונש ההולם שנקבע לעבירות בהן הורשע המבקש. זאת, בשים לב לשיקולים לחומרה בעניינו של המבקש, ובכלל זה: נסיבות ביצוע העבירה; הרשעתו הקודמת של המבקש בגין ביצוע עבירה של גרימת מוות ברשלנות; עברו התעבורתי המכביד; ולנוכח העובדה כי המבקש לא נטל אחריות על מעשיו ולא השתלב בהליך טיפולי. אשר על כן, דחה בית המשפט המחוזי גם את ערעורו של המבקש על גזר הדין.

הבקשה לרשות ערעור

4. בבקשה לרשות הערעור שלפניי, משיג המבקש על הרשעתו בדין, ולחלופין, נטען כי יש מקום להורות על ביטול עונשי המאסר והפסילה שהושתו עליו. לטענת המבקש, המרדף המשטרתי, אשר התנהל בעקבות רוכב האופנוע, במהלך האירוע, בוצע על ידי מתנדבים מטעם משטרת התנועה, אשר פעלו מתוך חריגה מסמכותם. עוד נטען, בהקשר זה, כי ע"ת 2 הוא מתנדב, אשר נהג בעת האירוע ברכבו הפרטי, ללא ליווי של שוטר, ואף לא עבר השתלמות או הכשרה בתחום המרדפים. נטען בנוסף, כי זיהוי המבקש על ידי ע"ת 2 לא נעשה טרם שהחל המרדף, אלא רק לאחר שהמבקש עוכב בביתו, כך שלא היה לע"ת 2 כל בסיס לחשוד, כי נהג האופנוע ביצע עבירת תנועה, לרבות נהיגה בזמן פסילה. משכך, כך לטענת המבקש, לא מתקיים התנאי אשר עשוי להקנות סמכות מעצר של מתנדב, לפי סעיף 28 לפקודת התעבורה. המבקש הוסיף וטען, כי חשדו של ע"ת 2, לפיו נהג האופנוע נתון בפסילה, לא היה בגדר חשד סביר, שעה שהוא לא ידע את שמו או מספר הזהות של הנהג. נטען בנוסף, כי ע"ת 2 מסר לע"ת 3, המתנדב אשר ניהל את המרדף ונהג בניידת, מידע אודות קיומו של חשד לביצוע עבירה של נהיגה ללא רישיון נהיגה בתוקף, עבירה שאינה כלולה ברשימת העבירות שבגינן ניתן לבצע מרדף משטרתי. לאור האמור, נטען כי ביצוע המרדף נעשה בניגוד לנוהל המשטרה ויש להתייחס אליו כאל מרדף בלתי חוקי, אשר צריך להוביל לזיכויו של המבקש מעבירות התנועה שביצע, שעה שהוא ניסה להתחמק ממרדף אשר בוצע שלא כדין.

המבקש הוסיף וטען, כי התנהלותה של התביעה, "אשר הוכרה על ידי הערכאה הדיונית כ'רשלנית'", ככל שהדבר נוגע לאי העברת פראפרזה על אודות המידע המודיעיני שעמד ברקע המעקב אחרי המבקש, פגעה בזכותו היסודית להתגונן כראוי. זאת, באופן המחייב את ביטול הרשעתו, מכוח הדוקטרינה של ההגנה מן הצדק. המבקש השיג, בהקשר זה, על קביעותיו של בית המשפט לתעבורה, לפיהן "הידיעה המודיעינית אמנם היא שהתחילה את ההליך, אך אינה הסיבה בלתי אין", וכי היה באפשרותה של ההגנה לבקש לחקור את מקבל הידיעה, אף בלא הצגת הפראפרזה, אך היא לא עשתה כן. לטענת המבקש, "קביעה זו מנוגדת להנחה הכללית המושרשת בפסיקה", כי בלא העברת מלוא חומר החקירה לנאשם, לא ניתן להבטיח לו משפט הוגן. עוד נטען, כי בהמשך להתנהלות זו של המשיבה, עדי התביעה

לא נחקרו על ידי ההגנה על בסיס כלל חומר החקירה, ונחסמה בפני ההגנה הדרך לפנות לבית המשפט בבקשה להסרת תעודת החסיון הנוגעת לידיעה המודיעינית. לטענת המבקש, "די בפגם זה לבדו, כדי להוביל לביטול כתב האישום כנגד המבקש". עוד לדידו של המבקש, הצטברותם וחומרתם של "הפגמים המתוארים לעיל", מצדיקות את ביטולו של כתב האישום, ולמצער יש להורות על ביטולם של עונשי המאסר והפסילה שהושתו על המבקש.

דין והכרעה

5. לאחר עיון בבקשת רשות הערעור ובנימוקיה, הגעתי לכלל מסקנה כי דין הבקשה להידחות. הלכה היא, כי רשות ערעור ב"גלגול שלישי" שמורה אך למקרים חריגים, המעוררים שאלה משפטית כבדת משקל או סוגיה ציבורית רחבת היקף, החורגת מעניינם הפרטי של הצדדים להליך; או במקרים בהם מתעורר חשש ממשי מפני עיוות דין מהותי או אי-צדק שנגרם למבקש (רע"פ 460/17 אבו הדואן נ' מדינת ישראל (20.3.2017); רע"פ 10059/16 בדיר נ' מדינת ישראל (14.3.2017); רע"פ 226/17 מסיקה נ' מדינת ישראל (6.3.2017); רע"פ 9171/16 כלבונה נ' מדינת ישראל (5.1.2017)). הבקשה דן אינה עומדת באמות המידה האמורות, ומסיבה זו בלבד דינה להידחות. הבקשה נסובה, כל כולה, על עניינו הפרטי של המבקש, הא ותו לא, ואין עולה ממנה כל חשש, כי נגרם למבקש אי-צדק או עיוות דין כלשהו. די בכך, על מנת לדחות את הבקשה.

6. בבחינת למעלה מן הדרוש, אוסיף את זאת. תחילה לטענתו של המבקש בדבר חריגה מסמכותם של מתנדבי המשטרה, בכל הנוגע לניהול המרדף בעקבות המבקש. כידוע הוא, כי עניינה של בקשה לרשות ערעור הוא השגה על פסק דינו של בית המשפט המחוזי. לפיכך, משטענה זו כלל לא הועלתה בפני בית המשפט המחוזי, והוא לא דן ולא הכריע בה, מובן כי לא ניתן לדון בה, במסגרת בקשת רשות ערעור "בגלגול שלישי" (רע"פ 120/14 פריג נ' מדינת ישראל (3.3.2014); רע"פ 7330/15 חננאל נ' עיריית חיפה (2.11.2015)). עוד יצוין, למעלה מן הצורך, כי מקובלת עליי קביעתו של בית המשפט לתעבורה, לפיה "אף במידה ונפלו פגמים בעבודת השוטרים - הרי שאין בכך כדי להתיר לנאשם [למבקש] לנהוג בפסילה ובאופן בו נהג". כמו כן, לא מצאתי ממש בטענתו של המבקש, כי בשל התנהלותו של התביעה, בנוגע למידע המודיעיני הרלוונטי, נפגעה זכותו היסודית להתגונן כראוי, באופן שיש לבטל את כתב האישום, מכוח דוקטרינת ההגנה מן הצדק. הנני תמים דעים עם בית המשפט המחוזי, כי לא נדרש במקרה דנן "חשד סביר"; כי לנוכח הימנעותו של המבקש מחקירתו של מקבל הידיעה, אף בהיעדר פראפרזה; ובהינתן התשתית הראייתית האיתנה בעניינו של המבקש, צדק בית המשפט לתעבורה, בקובעו כי לא היה בהתנהלותו של המשיבה כדי לפגום בהגנתו של המבקש.

סוף דבר, הבקשה לרשות ערעור נדחית בזאת.

7. המבקש יתייצב לריצוי עונשו, ביום 26.9.2017 עד השעה 10:00, בימ"ר הדריים, או על פי החלטת שירות בתי הסוהר, כשברשותו תעודת זהות או דרכון, ועותק מהחלטה זו. על המבקש לתאם את הכניסה למאסר, כולל האפשרות למיון מוקדם, עם ענף אבחון ומיון של שירות בתי הסוהר, בטלפונים: 08-9787377 או 08-9787336.

ניתנה היום, י"ד באלול התשע"ז (5.9.2017).

ש ו פ ט
